

Jyväskylän yliopisto, Opettajankoulutuslaitos

Esi- ja alkuopetuksen opintokokonaisuus 2021–2022

Merja Kuosmanen

AIKAJANA vs. OPINTOTEHTÄVÄT

SYKSY 2021

elokuu 21	syyskuu 21	lokakuu 21	marraskuu 21	joulukuu 21
Kesäteht.1010	1b 1010 Oppilas- havainnointia	1b Havainnoi, kirjaa	1b Havainnoi, kirjaa	1b Havainnoi, kirjaa
1a	Esioppilas- havainnointi 1020 (suunnittele ajankohta itse)			
Pal. 17.8.		2a 1020 Vuorovaikutus- tehtävän suunnittelua ryhmissä. Ensin kohta A. Artikkeleihin perehtyminen Päätäkää kuvausajat.	2a Vuoro- vaikutustehtävän kirjallista työtä sekä ryhmäpurkua.	2a kirjallinen työ palautus
Itsearv. 8.9.		1030 Seuraa LUKIMAT- tunteja (teht. 3b)		

Arviointi (Merjalta) syyskuu			1030 3a Ryhmätyötä	1030 3a Ryhmätyön LUKIMAT- materiaali-paketti Pedanet-alustalle.
Harjoittelu 3000 Perjantaisin	Harjoittelu 3.9. luki- tutustuminen 10.9. Ensimmäiset luki-tunnit	Harjoittelu	Harjoittelu	Harj. Puoliväli-katsaus vs. omat harjoittelutavoitteet 15.12. mennessä luokanlehtorille ja Merjalle (s.posti)

KEVÄT 2022

tammikuu 22	helmikuu 22	maaliskuu 22	huhtikuu 22	toukokuu 22
1b	Kokoa teht. 1b	palauta teht. 1b	Arviointi 1b (Merjalta)	Harjoittelu 3000
		Esioppilas- havainnointi purku	1020 Oppimisen palaute 2b Palautus keskeneräisenä vertaisarvointiin huhtikuun alku, vertaispalautteen pohjalta työstö valmiiksi n. viikko vertaispalautteesta.	2b arviointi toukokuun alku (Merjalta)
2a (osat b,c) palautus 15.1.	Arviointi (Merjalta) 2a			

Harjoittelu 3000	Harjoittelu	Harjoittelu iltajuhla	Prope-palautus huhtikuun loppu	Arviointi (Merjalta) toukokuun aikana
	1030 Tehtävän 3b- palautus			

OEAP1010 Esi- ja alkuopetuksen kehityspsykologiset lähtökohdat, 8 op

OPPIMISTEHTÄVÄ 1a: Kesätehtävä+itsearviointi

OPPIMISTEHTÄVÄ 1b: Kummioppilaan oppimisvalmiuksien ja kehittymisen arviointi

Tämän oppimistehtävän avulla pyritään syventämään opiskelijan ymmärrystä esi- ja alkuopetusikäisen lapsen kehityksen eri osa-alueista. Oppimistehtävää varten valitaan omasta kummiryhmästä oppilas, jonka oppimisvalmiuksia arvioidaan ja havainnoidaan teoreettisen ymmärryksen ohjaamana alkusyksystä aina kevätlukukaudelle saakka.

Kummioppilaan oppimisvalmiuksien arviointi perustuu koko luokan tunneilla ja pienryhmässäsi tekemiisi havaintoihin sekä erilaisilla testeillä hankittuun informaatioon. Tietoa oppilaasta tulee kerätä systemaattisesti ja pitkäjänteisesti, jotta kokonaiskuva koulutulokaan valmiuksista ja kehittymisestä on mahdollista muodostaa. Oppimisvalmiuksien arvioinnin tulee kohdistua monipuolisesti seuraaviin osa-alueisiin (järjestys vapaa):

- sosiaalisemotionaaliset taidot
- minäkäsitys
- kognitiiviset taidot (erityisesti kielelliset taidot sekä matemaattisen ajattelun kehitys)
- motoriset taidot (karkea- ja hienomotoriikka)

- työskentelytaidot ja tarkkaavuus
- motivaatio
- visuaalinen ja audittiivinen hahmottaminen

Havainnoinnin tukena hyödynnettävien testien valinnasta ja käytöstä keskustellaan luokanlehtorin ja/tai erityisopettajan kanssa. Kummitunneilla tehtävien havaintojen ohella tätä tehtävää varten on tarpeen käydä seuraamassa myös koko luokan oppitunteja, jotta muodostuu kattavampi käsitys oppilaan taidoista ja käyttäytymisestä. Käytännönvinkkinä on, että aikatauluta seuranta varten jo syksyllä itsellesi riittävästi aikaa (esim. 2-3 koulupäivänä joka kuussa), koska seuraamasi oppilas ei välttämättä olekaan koulussa sinne mennessäsi jne. Huomaa myös, että kattavat ja viiveettä tehdyt havainnointimuistiinpanot tukevat tehtävän tekemistä. Keskustele ja kuule myös muiden luokan kummiopettajien sekä luokanlehtoreiden mielipiteitä oppilaasta ja pohdi heidän kanssaan omia näkemyksiäsi.

Kirjallinen raportointi, palautus (helmi-maaliskuu) mennessä.

Raportin laajuus noin 2500-3000 sanaa (n. 250 sanaa/sivu jos Times New Roman ja 1,5 riviväli):

A. Raportin sisältö kohdistuu keskeisesti kummioppilaan yksilöllisten valmiuksien ja kehityksen tarkasteluun. Raportoinnin tulee nojata teoreettisen tiedon ohjaamana testitulosten ja havaintojen tarkasteluun (huom. muista testien normitieto). Jokainen yllä mainittu kehityksen osa-alue tulee huomioida raportoinnissa.

B. Raportissa tulee pitää pedagoginen näkökulma läsnä ja vastata mm. seuraaviin kysymyksiin: Mitä kyseisen lapsen kohdalla tulisi erityisesti huomioida tämän hetkisten taitojen ja tietojen pohjalta? Miten se tulisi huomioida opetuksen järjestämisessä? Miten kyseisen lapsen oppimisen ja ajattelun taitoja tulisi tavoitteellisesti tukea ja ohjata? Miten ottaisit nämä opettajana huomioon? Hyödynnä näihin kysymyksiin vastaamisessa Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (OPS2014) esitettyjä ensimmäisen luokan oppimistavoitteita ja perusta pohdintasi myös lapsen kehityksen teorioihin (esim. Piaget, Vygotsky, Erikson).

Huom. Käytä lähteenä ensisijaisesti arvioinneista saamaasi materiaalia (testipistemäärät, havainnot) ja teoriakirjallisuutta. Toissijaisesti käytä tuntisuunnitelmia ja omaa kokemustasi opetuksesta (vrt. havaintopäiväkirjan merkinnät). Halutessasi voit kirjoittaa raporttiin kaksi erillistä osaa (a ja b) tai yhdistää ne yhdeksi kokonaisuudeksi.

Huomioi myös nämä:

- Oppilaasta ei käytetä tämän oikeaa nimeä raportissa. Kerro kuitenkin luokanlehtorille ja Merjalle, kenestä on kyse. Raportti annetaan myös luokanlehtorille luettavaksi, koska oppilaasta saatu tieto on hyödyksi opettajalle. (Tehtävän arviointiin luokanlehtori ei osallistu.)

- Liitä raporttiisi kansilehti, laadi sisällys informatiivisesti ja käytä kuvaavaa otsikointia

- Liitä mukaan myös dokumentteja lapsen työskentelystä (liitteeksi tai tekstin lomaan, muista nimikoida).

- Tee tieteellisen tekstin mukaiset lähdeviitteet ja lähdeluettelo.

- Tehtävä tarkastetaan Turnitin-ohjelmalla.

TALLENNA opintotehtäväsi muodossa (.docx tai .pdf): OEAP1010_1b_nimi

Palauta samalla kriteeriperusteinen ITSEARVIOINTI perusteluineen (noin ½ s.) sisältäen arvosanaehdotuksesi

OPINTOTEHTÄVÄ 1b: ARVIOINTIKRITEERIT ARVOSANOITTAIN
(Arviointi toteutetaan 0,25 pisteen tarkkuudella)

Erinomainen (5): Kaikki kummioppilaan kehityksen osa-alueet on kuvattu huolellisesti. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellistäminen tapahtuu systemaattisesti teoriaan peilaamalla. Oppilaan oppimisvalmiuksien ja kehityksen arviointi ja dokumentointi on tarkkaa ja ne nojaavat vahvasti teoreettiseen ymmärrykseen. Kokonaisuudessaan raportointi osoittaa, että oppilaan seuranta on toteutettu pitkäjänteisesti siten, että niin oppimisvalmiudet kuin kehityskin on pystytty sanallistamaan. Testitulosten ja testien käyttö sekä tul-kinta on vahvaa. Pedagoginen näkökulma on toteutettu teoriaa erinomaisesti hyödyntäen. Läpi raportoinnin pohdinta on erin-omaista yhdistäen sujuvasti niin teoreettista näkökulmaa kuin testeistä ja havainnoista nousevia huomioita. Työhön on valittu moni-puoliset ja sopivat lähteet erinomaisesti rajaten (vähintään kaksi englanninkielistä tutkimusartikkelia lähteenä). Työn ulkoasu ja laajuus ovat ohjeiden mukaiset, ja kieli on sujuvaa, helppolukuista sekä ammattimaista. Tieteellisen tekstin mukaiset lähdeviitteet ja lähdeluettelo ovat huolellisesti laaditut.

Kiitettävä (4): Kaikki kummioppilaan kehityksen osa-alueet on kuvattu huolellisesti. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellistäminen tapahtuu teoriaan peilaamalla. Oppilaan oppimisvalmiuksien ja kehityksen arviointi ja dokumentointi on tarkkaa ja ne nojaavat teoreettiseen ymmärrykseen. Kokonaisuudessaan raportointi osoittaa, että oppilaan seuranta on toteutettu pitkäjänteisesti siten, että niin oppimisvalmiudet kuin kehityskin on pystytty sanallistamaan. Testitulosten ja

testien käyttö sekä tulkinta on kiitettävää. Pedagoginen näkökulma on toteutettu teoriaa kiitettävästi hyödyntäen. Läpi raportoinnin pohdinta on kiitettävää yhdistäen useimmiten niin teoreettista näkökulmaa kuin testeistä ja havainnoista nousevia huomioita. Työhön on valittu siihen sopivat lähteet kiitettävästi rajaten (vähintään yksi englanninkielinen tutkimusartikkeli lähteenä). Työn ulkoasu ja laajuus ovat ohjeiden mukaiset, ja kieli on sujuvaa, helppolukuista ja ammattimaista. Raportissa on tieteellisen tekstin mukaiset lähdeviitteet ja lähdeluettelo.

Hyvä (3): Kaikki kummioppilaan kehityksen osa-alueet on käsitelty. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellistäminen tapahtuu teoriaa hyödyntäen, mutta ei yllä laadultaan kiitettävään. Kokonaisuudessaan raportointi osoittaa, että oppilaan seuranta on toteutettu pitkä-jänteisesti siten, että niin oppimisvalmiudet kuin kehitysikin on pystytty sanallistamaan. Testitulosten ja testien käyttö sekä tulkinta on hyvää. Pedagoginen näkökulma on toteutettu teoriaa hyödyntäen. Läpi raportoinnin pohdinta on hyvää, joskin se keskittyy enimmäkseen vain omiin havaintopäiväkirjan merkintöihin tai teoriaan tai testeihin eikä näiden välillä ilmene vahvaa synteisiä. Työhön on valittu siihen sopivia lähteitä (vähintään yksi englanninkielinen tutkimusartikkeli lähteenä). Työn ulkoasu ja laajuus ovat ohjeiden mukaiset. Tekstin tasolla voi olla puhekielistä ilmaisutapaa, mikä heikentää ammattimaisuutta (ts. voisitko antaa vanhemmalle luet-tavaksi, huom. todellisuudessa ei ole menossa). Tieteellisen tekstin mukaiset lähdeviitteet ja lähdeluettelo on pääasiassa toteutettu oikein.

Tyydyttävä (2): Puutteellisuuksia kummioppilaan kehityksen osa-alueiden käsittelyssä joko niin, että kaikkia osa-alueita ei olla käsitelty tai niin, että käsittely jää pintapuoliseksi. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellisämisessä on hyödynnetty teoriaa puutteellisesti. Testituloksia kuvataan, mutta niitä ei juurikaan tulkita. Pedagogisen näkökulman tarkastelu jää kevyeksi. Pohdintaa esiintyy jossain määrin, mutta yksipuolisuutensa vuoksi se ei yllä hyvään. Raportointi ei kykene osoittamaan, että oppilaan seuranta olisi toteutettu pitkäjänteisesti siten, että niin oppimisvalmiudet kuin kehitysikin on pystytty sanallistamaan. Työhön valitut lähteet eivät ole kovinkaan sopivia ja/tai lähteitä käytetään varsin niukasti. Tekstin tasolla on puhekielistä ilmaisutapaa, mikä heikentää ammattimaisuutta (ts. voisitko antaa vanhemmalle luettavaksi, huom. todellisuudessa ei ole menossa). Tieteellisen tekstin mukaisissa lähdeviitteissä ja lähdeluettelossa on puutteita. Raportin laajuus on jossain määrin eri kuin tehtävänannossa.

Heikko (1): Puutteellisuuksia kummioppilaan kehityksen osa-alueiden käsittelyssä joko niin, että kaikkia osa-alueita ei olla käsitelty tai niin, että käsittely jää erityisen pintapuoliseksi. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellisämisessä on hyödynnetty teoriaa huomattavan puutteellisesti. Testituloksia kuvataan, mutta niitä ei tulkita. Pedagogisen näkökulman tarkastelu jää kevyeksi. Pohdintaa esiintyy jossain määrin, mutta laadultaan se on heikkoa. Raportointi ei kykene osoittamaan, että oppilaan seuranta olisi toteutettu pitkäjänteisesti siten, että niin oppimisvalmiudet

kuin kehityskin on pystytty sanallistamaan. Työhön valitut lähteet eivät ole kovinkaan sopivia ja lähteitä käytetään varsin niukasti. Tekstin tasolla on puhekielistä ilmaisutapaa, mikä heikentää ammattimaisuutta (ts. voisitko antaa vanhemmalle luettavaksi, huom. todellisuudessa ei ole menossa). Tieteellisen tekstin mukaisissa lähdeviitteissä ja lähdeluettelossa on puutteita. Raportin laajuus on jossain määrin eri kuin tehtävänannossa.

Hylätty (0): Joku seuraavista perusteista voi johtaa hylättyyn oppimistehtävän arviointiin: 1. Huomattavia puutteellisuuksia eri osa-alueiden käsittelyssä. 2. Osa-alueita ei ole käsitelty. 3. Teoretisointia ei ole käytännössä tehty. 4. Kummioppilaan kehityksen kuvaus ei sisällä lainkaan reflektointia. 5. Testituloksia kuvataan, mutta niitä ei tulkita. 6. Raportointi ei kykene osoittamaan, että oppilaan seuranta olisi toteutettu pitkäjänteisesti. 7. Lähteistöä ei juuri käytetä. 8. Työn laajuus ei vastaa tehtävänantoa.

OEAP1010 -KURSSIN KOKONAISARVOSANAN MÄÄRÄYTYMINEN:

30 % / 40 % - kesätehtävä

70 % / 60 % - 1. opintotehtävä (sisältää arvosanaehdotuksen)

Päätit itse kokonaisarvosanan määräytymisprosentin palauttaessasi itsearviointia kesätehtävästä.

OEAP1020 Esi- ja alkuopetuksen pedagoginen perusta, 8 op

OPPIMISEHTÄVÄ 2a: Vuorovaikutus oppimisessa ja opetuksessa

Tämän opintotehtävän keskiössä on suunnitella, toteuttaa ja videoida dialogisuutta mahdollistava vuorovaikutustilanne kummitunnilla sekä tämän tilanteen pohtiminen. Kirjallisena tuotoksena on raportti, jossa tilannetta ja sen pohtivaa tarkastelua kuvataan. Lue huolellisesti koko tehtävänanto, koska tehtävässä on useampia eri osia. Tehtävä tehdään pääasiassa ryhmissä, mutta siihen sisältyy myös pieni itsenäinen osio.

A. Perehdy ennen vuorovaikutustilanteen suunnittelua ja toteutusta seuraaviin artikkeleihin.

- Muhonen, H., Rasku-Puttonen, H., Pakarinen, E., Poikkeus, A-M., & Lerkkanen, M-K. (2016). Scaffolding through dialogic teaching in early school classrooms. *Teaching and Teacher Education*, 55, 143–154.

- Rojas-Drummond, S., Torreblanca, O., Pedraza, H., Vélez, M., & Guzmán, K. (2013). Dialogic scaffolding: Enhancing learning and understanding in collaborative contexts. *Learning, Culture and Social Interaction*, 2, 11–21.

Tarkastele myös, miten vuorovaikutteinen opetus ja dialogisuus ilmenevät Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (OPH, 2014) ja palauta mieleesi, mitä vuorovaikutuksesta ja dialogisuudesta on käsitelty demoilla. Artikkelit löytyvät peda.netistä.

Suunnitelkaa luokittain teoreettisen ymmärryksen ohjaamana dialogisuutta mahdollistava vuorovaikutustilanne. Huom. jokainen osallistuu suunnitteluun. Koko oppitunti kuvataan (VOPA), mutta tämän tehtävän tilanne voi olla kestoaltaan vain osa tunnista (vähintään 15 min). Opintotehtävän videoitava oppitunti pidetään 29.10., 5.11. tai 12.11.

B. Katsokaa omat nauhoitteenne ja tehkää siitä ensin dialogisuusteemaiset VOPA-tehtävät. VOPA-tehtävät tehtyäsi kirjaa vielä itsellesi muistiinpanoja alla oleviin kysymyksiin liittyen. (Dialogisuutta sisältävän vuorovaikutustilanteen saa toki katsoa uudestaan.)

C. Tavatkaa ryhmänne kanssa ja käykää arvioivaa keskustelua pedagogisiin ja vuorovaikutuksen kysymyksiin liittyen. Tehkää samalla myös muistiinpanoja yhteisen keskustelun nostamista ajatuksista tehtävän työstämisen tueksi.

(C1) Kysymykset, pedagogiikka ja vuorovaikutus yhteisen keskustelun pohjaksi:

- Toteutuvatko dialogisen opetuksen viisi periaatetta opetuskeskustelun aikana (ks. artikkelilähteet ja luentodiat)? Kuinka?

- Verratkaa opetuskeskustilannetta neljään artikkelissa (Muhonen ym., 2016) esiteltyyn dialogisen opetuksen malliin. Mitä mallia/malleja tunnistatte keskustelutilanteesta? Jos malleja ei voi tunnistaa, kuinka muuten keskustelua ja sen laatua voisi kuvata?

- Löytyikö keskustelussa aikaa lapsilähtöisille keskustelulle/aiheille? Vai oliko vuorovaikutus vain opettajan johtamaa? Kuinka lapsilähtöistä keskustelua olisi voinut tukea/lisätä paremmin?

- Millaisia keinoja keskustelussa käytettiin lasten osallistumisen ja oppimisen tueksi?

- Oliko jokaisella lapsella yhtä suuri mahdollisuus osallistua yhteiseen keskusteluun? Jos ei, kuinka mahdollisuutta olisi voinut tilanteessa parantaa?

(C2) Kysymykset, itsearviointi:

- Toteutuiko keskustelu suunnitelmiesi mukaan? Mikä ei mennyt suunnitelmiesi mukaan?

- Muuttuiko käsityksesi omista vuorovaikutus-/opetuskeskustelutaidoistasi tehtävän myötä? Jos muuttui, niin miten?

- Mitkä ovat omat vahvuutesi vuorovaikuttajana lasten kanssa?

- Mihin asioihin aiot tulevaisuudessa kiinnittää erityistä huomiota vuorovaikutuksessasi lasten kanssa?

Kirjallinen raportointi, palautus 15.1.2020

Raportin sisältö (laajuus noin 1500-2000 sanaa)

Raportti kirjoitetaan reflektiivisesti C1 ja C2 kohdissa lueteltuihin kysymyksiin vastaten. Raportin ensimmäinen osa (kysymyksiin C1 liittyen) tehdään ryhmissä ja toinen osa (kysymyksiin C2 liittyen) itsenäisesti laadittu. Muista antaa tilanteista jotain esimerkkejä (esim. ei vain todeten dialogisen opetuksen viisi periaatetta toteutuivat opetuskeskustelun aikana, vaan kertoen esimerkkejä miksi tai miten ne toteutuivat tai eivät toteutuneet). Lisää liitteeksi kuvatun kummitunnin tuntisuunnitelma.

Huomioi myös nämä:

- Oppilaista ei käytetä näiden oikeaa nimeä raportissa.

- Liitä raporttiisi kansilehti, laadi sisällys informatiivisesti ja käytä kuvaavaa otsikointia.

- Käytä tieteellisen kirjoittamisen mukaista tapaa ja muista tarvittavat lähdeviitteet.

- Oppimistehtävän tarkastamisessa hyödynnetään Turnitin –samankaltaisuuden tunnistamisen ohjelmaa. Turnitin-palautukset tehdään Moodlessa. Turnitin-raportin myötä voitte muokata omaa tehtävää vielä, jos tarvetta.

Tehtävän arviointi:

- Miten dialogisen opetuksen periaatteiden toteutumista on käsitelty ja arvioitu?

- Miten opetusta on vertailtu dialogisen opetuksen neljään malliin?

- Miten tehtävässä C1 kohdassa esitettyjen kysymysten teemat on käsitelty?

- Itsearvioinnin osuus raportoinnissa: reflektoinnin laatu, esitettyihin kysymyksiin vastaaminen, tieteellisten lähteiden käyttö reflektoinnin tukena jne.

- Tehtävän arvioinnissa huomioidaan myös tekstin tieteellisyys, selkeys, jäsentely, valittujen lähteiden sopivuus, ohjeen mukainen laajuus jne.

OEAP1020 Esi- ja alkuopetuksen pedagoginen perusta, 8 op

OPPIMISTEHTÄVÄ 2b: Oppimista ohjaava palaute

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) palaute nähdään keskeiseksi osaksi formatiivista arviointia. Tässä oppimistehtävässä tavoitteena on syventää omaa ymmärrystä palautteesta ja sen merkityksestä alkuopetusikäisen lapsen oppimiselle. Tarkoitus on pysähtyä pohtimaan sitä, millaista palautetta oppilaille antaa ja miksi sekä sitä, miten lasta itseään voi tukea palautteen antamisessa ja vastaanottamisessa. Huomio kohdistuu myös siihen, mitä palaute on osana lapsikeskeistä pedagogiikkaa sekä eriyttämisen välineenä. Ennen tehtävän tekemistä palautteeseen on perehdytty jo videointitehtävän sekä siihen liittyvän yhteisen keskustelun kautta.

Tehtävää varten tulee perehtyä seuraaviin tieteellisiin julkaisuihin (näitä tulee hyödyntää oppimistehtävässä):

- Wiliam, D. (2012). Feedback: Part of a System (peda.net)
- Hattie, J. & Timperley, H. (2007). The power of Feedback. (peda.net)

Lisäksi käytetään muuta kirjallisuutta soveltuvin osin. Muun kirjallisuuden voit valita itse, tässä muutamia ehdotuksia:

- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014)
- Toivola, M. (2019). Käänteinen arviointi. Helsinki: Edita. (Toivola on kirjoittanut muutoinkin paljon arvioinnista. Osa varmasti löytyy e-kirjoina.)
- Roiha, A. & Polso, J. (2018). Onnistu eriyttämisessä. Toimivan opetuksen opas. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Hytönen, J. 2008. Lapsikeskeisen kasvatuksen ydinkysymyksiä. Helsinki: WSOY.
- Ihme, I. 2009. Arviointi työvälineenä. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Mitchell, D. 2014. What really works in special and inclusive education: using evidence-based teaching strategies. Chapter 17. Strategy 15: Formative assessment and feedback (löytyy e-kirjana)

Tehtävää voit suunnata tässä teemassa hieman oman oppimisesi tarpeen mukaisesti. Huomioi kuitenkin yhteiset arviointikriteerit rajauksia tehdessäsi. Alla tehtävän tekoa ohjaavia apukysymyksiä, joihin ei ole tarvetta vastata systemaattisesti eikä ainakaan tässä järjestyksessä

- Mitä edellytyksiä onnistuneella palautteella on? Miten muodostat tästä yhtenäisen mielikuvan, joka on tieteellisesti perusteltavissa ja kestävä?

- Millaista palautetta esi- ja alkuopetusikäiselle lapselle on hyvä antaa? Miten tätä voi perustella lähdekirjallisuuden avulla? Onko tällaista tietoa tarjolla suoraan, vai tarvitseeko kenties yhdistää taustatietoa sekä palautteesta/arvioinnista että lapsen kehityksestä?

- Mitä opettaja voi tehdä, jotta lapsi kehittyy palautteen antamisessa ja vastaanottamisessa?

- Mikä on palautteen merkitys alkuopetusikäisen lapsen oppimiselle? Millaisen merkityksen koet palautteelle itse? Tarjoaako lähdekirjallisuus jotain näkökulmaa tähän?

- Mitä on lapsikeskeinen pedagogiikka ja miten palautteen pohtiminen on siihen yhteydessä?

- Miten palaute ja eriyttäminen liittyvät toisiinsa? Mitä opettajan on hyvä tietää tästä?

Oppimistehtävä laaditaan akateemisen kirjoittamisen tapaa noudattaen (ts. tieteellistä tekstiä, lähdeviittaukset kunnossa jne.). Pituus noin 1200-2200 sanaa. Oppimistehtävän tarkistamisessa hyödynnetään Turnitin –samankaltaisuuden tunnistamisen ohjelmaa.

Tehtävä tehdään yksin tai pareittain.

Tehtävässä hyödynnetään vertaisarviointia.

- toimita työ vertaisarvioitavaksi (toimita samalla keskeneräinen työ Merjalle)

- palauta tehty vertaisarviointi (toimita laatimasi vertaisarviointi myös Merjalle)

- palautuskansioon

Arviointikriteerit osaan 1 (Arviointi toteutetaan 0,25 pisteen tarkkuudella)

Erinomainen (5): Oppimistehtävässä on kattavasti läsnä kaikki tehtävänannossa määritellyt elementit ja niitä käsitellään monipuolisesti, perusteellisesti ja analyttisesti. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellistäminen tapahtuu systemaattisesti teoriaa peilaamalla. Sisältö on kauttaaltaan kohdennettu teoreettisen ymmärryksen ohjaamana erinomaisesti esi- ja alkuopetusikäisen oppilaan ympäristöön. Läpi raportoinnin pohdinta on erinomaista yhdistäen sujuvasti niin teoreettista näkökulmaa kuin omaa pohdintaa. Työhön on valittu monipuoliset ja sopivat lähteet erinomaisesti rajaten (vähintään viisi ”akateemisesti kestävä” lähde, joista vähintään kaksi englanninkielistä tutkimusartikkelia). Lähteitä hyödynnetään läpi työn. Työn ulkoasu ja laajuus ovat ohjeiden mukaiset. Rakenteeltaan kirjallinen koonti on johdonmukainen, tasapainoinen, selkeä ja tiivis kokonaisuus, jossa on noudatettu tieteellistä viestintää ja akateemisen kirjoittamisen tapaa (mm. lähdeviitteet, lähdeluettelo ym.). Kieli on sujuvaa, helppolukuista sekä ammattimaista.

Kiitettävä (4): Oppimistehtävässä on kattavasti läsnä kaikki tehtävänannossa määritellyt elementit ja niitä käsitellään monipuolisesti, perusteellisesti ja analyttisesti. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellistäminen tapahtuu teoriaa peilaamalla. Sisältö on pääasiassa kohdennettu teoreettisen ymmärryksen ohjaamana esi- ja alkuopetusikäisen oppilaan ympäristöön. Läpi raportoinnin pohdinta on kiitettävää ja siltautuu useimmiten teoreettiseen näkökulmaan. Työhön on valittu monipuoliset ja sopivat lähteet (vähintään viisi ”akateemisesti kestävä” lähde, joista vähintään kaksi englanninkielistä tutkimusartikkelia). Lähteitä hyödynnetään läpi työn. Työn ulkoasu ja laajuus ovat ohjeiden mukaiset. Rakenteeltaan kirjallinen koonti on johdonmukainen, tasapainoinen, selkeä ja tiivis kokonaisuus, jossa on noudatettu tieteellistä viestintää ja akateemisen kirjoittamisen tapaa (mm. lähdeviitteet, lähdeluettelo ym.). Kieli on sujuvaa, helppolukuista sekä ammattimaista.

Hyvä (3): Oppimistehtävässä on läsnä kaikki tehtävänannossa määritellyt elementit ja niitä käsitellään monipuolisesti. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellistäminen tapahtuu teoriaa hyödyntäen. Sisältö on pääasiassa kohdennettu esi- ja alkuopetusikäisen oppilaan ympäristöön. Läpi raportoinnin pohdinta on hyvää, mutta teorian ja omien ajatusten välinen synteesi jää kevyeksi. Työssä on tarpeeseen sopivat lähteet (vähintään neljä ”akateemisesti kestävä” lähde, joista vähintään yksi englanninkielinen tutkimusartikkeli). Lähteitä hyödynnetään lähes läpi työn. Työn ulkoasu ja laajuus ovat ohjeiden mukaiset. Rakenteeltaan kirjallinen koonti on pääasiassa johdonmukainen, tasapainoinen ja selkeä. Teksti noudattaa akateemisen kirjoittamisen tapaa (mm. lähdeviitteet, lähdeluettelo ym.). Kieli on sujuvaa, helppolukuista sekä ammattimaista.

Tyydyttävä (2): Oppimistehtävässä on puutteita tehtävänannossa määritellyissä elementeissä joko niin, että kaikkia osa-alueita ei olla käsitelty tai niin, että käsittely jää pintapuoliseksi. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellistäminen tapahtuu useimmiten teoriaa hyödyntäen. Sisältöä on jossain määrin kohdennettu esi- ja

alkuopetusikäisen oppilaan ympäristöön. Pohdintaa on, mutta teorian ja omien ajatusten välistä synteesiä ei juurikaan ilmene. Työhön valitut lähteet eivät ole kovinkaan sopivia ja/tai sopivista sekä riittävästä lähteistä huolimatta niitä hyödynnetään niukasti. Työn ulkoasussa ja/tai laajuudessa on puutteita. Tekstin tasolla on puhekielistä ilmaisutapaa, mikä heikentää ammattimaisuutta. Tieteellisen tekstin mukaisissa lähdeviitteissä ja lähdeluettelossa on puutteita.

Heikko (1): Oppimistehtävässä on puutteita tehtävänannossa määritellyissä elementeissä joko niin, että kaikkia osa-alueita ei olla käsitelty tai niin, että käsittely jää erityisen pintapuoliseksi. Käsitteiden ja ilmiöiden käsitteellistäminen tapahtuu vain jossain määrin teoriaa hyödyntäen. Sisältöä ei kohdenneta riittävästi esi- ja alkuopetusikäisen oppilaan ympäristöön. Pohdintaa esiintyy jossain määrin, mutta laadultaan se on heikkoa. Työhön valitut lähteet eivät ole kovinkaan sopivia ja/tai sopivista sekä riittävästä lähteistä huolimatta niitä hyödynnetään niukasti. Työn ulkoasussa ja/tai laajuudessa on puutteita. Tekstin tasolla on puhekielistä ilmaisutapaa, mikä heikentää ammattimaisuutta. Tieteellisen tekstin mukaisissa lähdeviitteissä ja lähdeluettelossa on puutteita. Raportin laajuus on jossain määrin eri kuin tehtävänannossa.

Hylätty (0): Puutteellisuuksia eri osa-alueiden käsittelyssä ja/tai kaikkia osa-alueita ei ole käsitelty lainkaan. Teoretisointia ei ole käytännössä tehty. Tehtävä ei pysty osoittamaan, että palautetta olisi pohdittu ja tarkasteltu esi- ja alkuopetuksen näkökulmasta käsin. Lähteistöä ei juuri käytetä. Työn ulkoasussa on puutteita ja laajuus ei vastaa tehtävänantoa.

OEAP1030 Alkuopetuksen opiskelutaitojen pedagogiikka, 5 op

OPPIMISTEHTÄVÄ 3a: Eriyttävä materiaalipaketti (LuKi, lukemaan ja kirjoittamaan oppiminen ja opettaminen)

Tässä oppimistehtävässä tuotetaan materiaalipaketti 1. luokan oppilaan taitotason mukaiseen eriyttämiseen (LuKi). **Kukin opiskelija luo pienryhmänsä kanssa eriyttävän paketin yhdelle seuraavista** LuKi-taidon tason mukaisista ryhmistä: (1) kirjain-äänne-tavuvaiheessa oleville kielelliseen tietoisuuteen painottuen, (2) sana- ja virketason lukijoille tai (3) virke- ja tekstitaso lukijoille

Tehtäväpaketit laaditaan siten, että lapset voivat myös osin itseohjautuvasti tehdä tehtäviä esimerkiksi vapaaehtoisina kotitehtävinä tai lisätehtävinä. Tehtävissä on hyvä keskittyä siihen, että tehtävät ovat innostavia ja motivoivia.

Pakettien teemat jaetaan pienryhmille yhdessä niin, että kirjain-äänne-tavuvaiheeseen niitä tulee kaksi, sana- ja virketasoon kaksi sekä virke- ja tekstitasoon kaksi. (Huom. ei kahta samalla temalla olevaa pakettia samaan

luokkaan.) Näin oppimistehtävän myötä opiskelijat saavat kattavan paketin käyttövalmista materiaalia lukemisen ja kirjoittamisen eri vaiheissa olevien oppilaiden harjoituksista.

Ohjeet LuKi

1. Mieti ikäryhmälle soveltuvaan kirjallisuuteen pohjaten yhtenäinen teema materiaalipaketille (esim. satu/tarinallisuus/kirjallisuuslähtöinen sanataide/monitaiteisuus).

2. Ideoi materiaalin runko ja laajuus. Huomioi, että materiaalissa on ainakin seuraavaa:

-tavoitelähtöisyys/-tietoisuus (miksi?)

- erilaisia tekstejä (multimodaalisuus: esim. kertomus, tietoteksti, runot, mielipide, ohje jne.)

- harjoitustehtäviä

-puheilmaisu

- kirjoittamisen harjoittelua (äänne-kirjainmuodot/sanat ja tavut/virke/luova kirjoittaminen)

- lapselle suositeltavaa kirjallisuutta aiheesta (joko lapsen itsenäisesti luettavaksi tai kuunneltavaksi)

-tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen

- joitakin ideoita leikeistä ja/tai peleistä äänneillä/kirjaimilla/sanoilla/teksteihin pohjautuen

- opettajan tietopaketti

Kun alustava suunnitelmarunko on valmis, pyytäkää ohjaustapaaminen, jossa esittelette rungon.

3. Luokaa materiaalipaketti:

- Päätäkää lopulliset sisällöt ja laatikaa sopivat tehtävät (vähintään 12 itse suunniteltua tehtävää), tekstit ja opettajan tietopaketti. Opettajan tietopaketti sisältää suunnitelman teeman esittelystä/käsittelystä materiaalipaketin alkuun pidettäväksi (kesto noin yksi oppitunti). Tietopakettiin myös vastausmonisteet, lyhyt kuvaus kunkin tehtävän tavoitteesta, (tarvittaessa) tarkennetut teko-ohjeet ym. tärkeä.

- Materiaalipaketit toteutetaan sähköisesti peda.net –ympäristöön (linkit googledocsiin eivät riitä). Käytetään mieluiten .docx –muotoa, koska se on helpoiten muokattavissa. Muistakaa huomioida tekijänoikeussäädökset ja tehdä tarvittavat viittaukset.

4. Laatikka ryhmänä kriteeriperustainen itsearviointi arvosanaehdotuksineen.

Kaikki materiaalipaketit jaetaan peda.netin kautta jokaiselle Esi- ja alkuopetuksen v. 2019-2020 opiskelijalle sekä kummiluokkien opettajille. Näillä henkilöillä on oikeus käyttää ja muokata materiaalipakettia vapaasti (tästä syystä vältetään .pdf-tiedostoja). Tehtävän myötä jokainen opiskelija saa yhteensä yhdeksän materiaalipakettia itselleen työvälineeksi.

Ohjaus

Ohjaustapaaminen (noin 15-30min) kun rungosta on alustavat suunnitelmat valmiina. Muuhun ohjaukseen mahdollisuus myös pyydettäessä.

Palautus

Valmis materiaalipaketti peda.netissä joulukuu. Ryhmänä laadittu itsearviointi palautetaan erilliseen kansioon, jotta se ei ole kaikkien nähtävissä.

Arviointi

Materiaalipaketti arvioidaan asteikolla 0-5 (0,25 pisteen tarkkuudella). Arvosana vastaa 60% OEAP1030 –kurssin arvosanasta.

Arvioinnissa huomioidaan soveltuvuus ikäkaudelle ja kohderyhmälle, materiaalien sopivuus ja materiaalipaketin käytettävyys.

Erinomainen (5): Materiaalipaketti sisältää oivaltavia ja luovasti laadittuja tehtäviä, jotka nivoutuvat valittuun teemaan erinomaisesti ja syvällisesti. Tehtävätyypit vaihtelevat ja opettajan tietopaketti osoittaa ymmärrystä tehtävien/tehtävätyyppien taustalla olevista tavoitteista. Materiaalipaketti on helposti otettavissa käyttöön myös toisten toimesta ja laajuus vastaa tehtävänantoa. Tehtävät soveltuvat erinomaisesti ikäkaudelle sekä valitulle kohderyhmälle.

Kiitettävä (4): Materiaalipaketin tehtävätyypit vaihtelevat ja ne nivoutuvat kiitettävästi teemaan. Opettajan tietopaketti osoittaa ymmärrystä tehtävien/tehtävätyyppien tavoitteista. Materiaalipaketti on helposti otettavissa käyttöön myös toisten toimesta ja laajuus vastaa tehtävänantoa. Tehtävät soveltuvat kiitettävästi ikäkaudelle sekä valitulle kohderyhmälle.

Hyvä (3): Materiaalipaketti on käyttökelpoinen ja sisältää riittävän määrän tehtäviä. Tehtävätyypit vaihtelevat. Tehtävät liittyvät jossain määrin teemaan,

mutta täysin eheää kokonaisuutta ei kuitenkaan saavuteta. Opettajan tietopakettiin on kirjattu tehtävien tavoitteet. Tehtävät ja teema sopivat ikäkaudelle ja kohderyhmälle kohtalaisen hyvin.

Tyydyttävä/Välttävä (1-2): Materiaalipaketti on jokseenkin niukka eikä yllä laadultaan hyvään. Puutteita ilmenee joko siinä, kuinka materiaalit sopivat ikäkaudelle ja kohderyhmälle tai siinä, kuinka tehtävät/tehtävätyypit ovat laadittu. Puutteet vaikeuttavat materiaalipaketin ottamista käyttöön. Arvosanojen 1 ja 2 ero määrittyy puutteiden laajuudessa.

Hylätty/Täydennettävä (0): Materiaalipaketti on niukka ja puutteita ilmenee useimmissa osa-alueissa. Puutteet vaikeuttavat huomattavasti materiaalipaketin ottamista käyttöön.

OEAP1030 Alkuopetuksen opiskelutaitojen pedagogiikka, 5 op

OPPIMISTEHTÄVÄ 3b: Kehittyvä luku- ja kirjoitustaito

Tämän oppimistehtävän tavoitteena on vahvistaa opiskelijan valmiuksia kehittyvän luku- ja kirjoitustaidon opettajana. Pyrkimyksenä on lisätä teoreettista ymmärrystä erilaisista luku- ja kirjoitustaidon oppimiseen vaikuttavista tekijöistä sekä siitä, kuinka opettajan pystyy tukemaan esi- ja alkuopetusikäisen lapsen oppimista eri kielen kehityksen osa-alueilla. Tehtävän osa on myös äidinkielen ja kirjallisuuden oppituntien seuranta kummiluokassasi.

Oppimistehtävässä tulee hyödyntää seuraavaa kirjallisuutta:

-Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet, 2014

- Ahonen ym. (toim.). 2019. Oppimisen vaikeudet. Niilo Mäki Instituutti. Teoksesta luvut 13 Lukutaidon kehitys ja lukemisvaikeudet, 14 Luetun ymmärtämisen vaikeudet, 15 Kirjoittamisen vaikeudet, 16 Matematiikan perustaitojen oppimisvaikeudet

- Eklund ym. (2020). Varhaiset kielelliset taidot ja suvussa kulkeva lukivaikeus lukutaidon ennustamisessa: seurantatutkimus 2-vuotiaasta 15-vuotiaaksi. NMI Bulletin. (löytyy pedasta)

Lisäksi hyödynnä muuta haluamaasi kirjallisuutta, esim.

- Lerkkanen (2006). Lukemaan oppiminen ja opettaminen esi- ja alkuopetuksessa. WSOY. (2013, 3. painos)

- Lerkkanen, M-K. (2020). Kehittyvä luku- ja kirjoitustaito. Teoksessa E. Niemitalo-Haapola ym. (toim.). Lapsen kielenkehitys. Vuorovaikutuksen, leikin ja luovuuden merkitys. PS-kustannus, 183-204.

- Mononen, R. ym. (2017). Matemaattiset oppimisvaikeudet. PS-kustannus.

- Ahonen, T., Aro, M., Aro, T., Lerkkanen, M-K., Siiskonen, T. (toim.) Oppimisen vaikeudet. Niilo Mäki Instituutti 2019

Selvitä lähdemateriaaleja hyödyntäen itsellesi ja pohdi kirjallisesti:

- Mitä opettajan on hyvä tietää kehittyvästä luku- ja kirjoitustaidosta sekä matemaattisista taidoista?

- Miten yksilölliset erot oppimisessa ja valmiudessa tulee huomioida oppimisessa ja opetuksessa?

- Miten oppimismotivaatio vaikuttaa luku- ja kirjoitustaidon sekä matemaattisten taitojen edistymiseen? Miten se haastaa opetusta? (tutki oppimismotivaatio vs. Esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman 2014 perusteet)

- Miksi oppiminen on toisille lapsille niin hankalaa? Millä keinoin voimme tukea oppijaa?

Osana tehtävää käyt seuraamassa kummiluokassa jonkin äänteen, kirjaimen sekä äänneiden yhdistämisen opettamiseen liittyen kaikki viikon (äidinkieli ja kirjallisuus) oppitunnit.

Käy seuraamassa mahdollisuuksien mukaan myös matematiikan tunteja (tämä on vain suositus, ei kuulu pakollisena osana tehtävää)

Tehtävä (3b) koostuu kirjallisuuteen perehtymisestä, oppimisen ja opetuksen havainnoinnista sekä kirjallisesta pohdintaosuudesta.

OEAP3000 Esi- ja alkuopetuksen harjoittelu (4 op)

Katsaus kummiharjoittelukokemuksiin

Esi- ja alkuopetuksen harjoittelu on ajalliselta kestoaltaan varsin pitkä. Tästä syystä harjoitteluun liittyviä kokemuksia ja omaa kehittymistä on hyvä tarkastella kirjallisesti myös noin harjoittelun puolivälissä. Pituudeltaan vähintään kolme sivua pitkä tarkastelu toteutetaan vapaamuotoisesti ja lähteitä ei ole välttämätöntä käyttää. Varsinainen harjoittelun raportointi toteutetaan keväällä PROpen osa-alueita ja lähdekirjallisuutta hyödyntäen. Tässä katsauksessa kirjoittamiasi kokemuksia voit hyödyntää suoraan varsinaisessa raportoinnissa.

Tehtävänanto:

Palaa harjoittelulle asettamiesi tavoitteiden pariin ja tarkastele kriittisesti reflektoiden toimintaasi kummitunneilla oman opettajuuden kehittymisen näkökulmasta käsin. Tuo esille ajatuksiasi ainakin seuraaviin liittyen:

- Miten harjoittelu on tähän saakka sujunut?
- Mitä tavoitteita voisit asettaa omalle toiminnallesi vielä jatkossa?
- Miten olet omalla toiminnallasi edistänyt lapsen kokonaiskehityksen tukemista? (esim. millainen toiminta on edistänyt tai mahdollisesti estänyt sitä?) Voit ottaa esimerkkejä omasta seurattavasta oppilaastasi.

Liitä mukaan myös tavoitteesi loppuharjoittelulle.

Palautus sähköpostitse liitetiedostona Merjalle ja oman kummiluokan opettajalle joulukuun puoleen väliin mennessä.

OEAP3000 Esi- ja alkuopetuksen harjoittelu (4 op)

Harjoittelun raportointi

Muiden harjoitteluiden tavoin esi- ja alkuopetuksen harjoittelun raportointi toteutetaan PROpeen. Raportoinnin laatimisessa voi hyödyntää välikatsausta, tehtyjä oppimistehtäviä sekä aiempia PROpe-tekstejä. Esi- ja alkuopetuksen harjoittelun PROpe työstetään esi- ja alkuopetuksen näkökulma huomioiden. Lukuvuoden aikainen opettajuuden kasvun ja kehityksen itsereflektio keskeistä.

Omaa kehittymistä peilataan ydinosamisalueisiin, painottuen 2, 3 ja 5. Painotusten perusteena se, että tieteellinen ja pedagoginen osaaminen ovat keskiössä läpi vuoden, kun opiskelijoita on kannustettu yhdistämään demoilla käsiteltyjä asioita käytäntöön ja harjoittelu sisältää paljon käytännötoimintaa. Opetustoiminta on läpi vuoden yhteisopettajuutta ja sen vuoksi myös vuorovaikutusosaaminen on paljon pinnalla. Muiden harjoitteluiden tavoin lähteiden käyttö sekä omien kokemusten peilaaminen niihin on edellytyksenä PROpen hyväksytyyn suoritukseen.

Palautus huhtikuu 2022

PROpen yleiset ohjeet: <https://peda.net/id/38d95b9e8bb>